

FAQ om Taxehöjning 2019

När sker taxehöjningen?

Taxehöjning sker fr.om 1 februari 2019 för Sala-Heby Energi Elnät.

Detta är ett annat bolag från Sala-Heby Energi AB och ex. elhandel är inte del av denna taxeökning.

Hur sker höjningen?

Det som ändrats sett från tidigare är fasta avgifter för alla effektkunder.

För lägenhetskunder har energiavgiften höjts med 10 öre/kWh inkl. moms.

För effektkunder med en abonnerad effekt (de med taxa EFF161-163 och HSP1 och HSP2) är det både fasta avgiften samt abonnerad effektagift som höjts.

De nya priserna finns på hemsidan under [nätpriser](#).

Varför kommer höjningen bara på den fasta avgiften för effektkunder?

Anledning till att vi valt att lägga avgiftsökningen på den fasta delen är att alla som är i behov av elnätet, oavsett hur mycket det används, ska vara med och solidariskt betala för det investeringsbehov som finns.

Hur mycket elavbrott har jag idag?

Idag har vår snittkund ca 1 timme per år utan ström. En del har drabbats hårdare, vissa inte alls.

Kan jag förvänta mig färre elavbrott framöver?

Vi rustar nätet för framtiden att bli tåligare och stå emot ökad påfrestning från väder och vind. Det vi gör nu kommer att ha effekt, men märkas olika från kund till kund och med tiden. Vårt mål är att minska den genomsnittliga avbrottstiden som idag är en timme för hela kundkollektivet.

Vad säger myndigheterna om den prisökning ni gör?

Energimarknadsinspektionen (EI) är den myndighet som kontrollerar vår verksamhet. De ger oss en ram för hur mycket vi kan ta ut av våra kunder. Den ökning vi föreslår håller sig inom den ramen.

Jag har hört att elnätsbolag tar ut övervinster. Hur är det med det?

Energimarknadsinspektionen (EI) sätter ett tak på hur mycket elnätsbolagen får tjäna. Den ligger för närvarande på 5.85%. De stora aktörerna i landet har rättat sig efter det. Det blir stora belopp, vilket en del har uppfattat som att elnätsbolag tar ut oskäliga vinster. För kommande reglerperiod är räntan sänkt till 3%. Detta kommer mest troligt att innebära att de som legat i taket för det man får ta ut måste sänka sina priser.

Vilken vinst tar Sala Heby Energi Elnät ut?

Historiskt har Sala Heby Energi Elnät AB gjort en vinst på ca 5,8 mkr för de senaste 5 åren.. Budget för 2018 låg på 4,2 mkr För 2019 budgeterar Elnät med en vinst på 9,4 mkr.

Varför behöver ni öka vinsten?

Vi behöver få in mer pengar till investeringar för att undvika att låna pengar. Om vi lånar pengar begränsar det våra ägarkommuners möjligheter till att låna till annan verksamhet exempelvis nya skolor, förskolor och LSS boenden.

FAQ om Taxehöjning 2019

Jag är inte nöjd med denna prisökning. Vad kan jag göra?

Elnätsverksamheten är ett monopol. Det går inte att välja en annan leverantör. Vill man ha en annan leverantör måste man tyvärr flytta till ett annat elnätsområde. Är du en snitt villaägare eller en snitt lägenhetskund har vi attraktiva priser i jämförelse med våra närmsta grannar i regionen även efter den här prisökningen. På vår [hemsida](#) har vi en jämförelse mot andra bolag i vår region även efter vår taxehöjning. Denna visar att våra taxor är lägst för både lägenhetskunder med 1700 kWh i årsförbrukning /vilket motsvarar vår snittkund) samt för 20 A kunder med 20 000 kWh (vilket är typsnittskunden i [villaägarnas undersökning](#)).

Varför har ni effekttaxa?

Eleffekt är en bristvara i samhället. Det är bristen på effekt som gjorde att exempelvis batterifabriken inte kunde hamna i Västerås. Vår taxa är uppbyggd för att spara på effekt. Vi var ett av de första bolagen i Sverige att införa effekttaxa. Vattenfall är även de på väg över i en effekttaxestruktur.

Varför kommer ökningen nu?

Vi hade ett styrelsemöte den 14 december 2018 där vi beslutade om hur mycket taxan skulle öka. Med meddelandetid inför prisökning som måste göras gör det att ökningen kan börja gälla from 1 februari 2019.

Hur ser det ut med avgiftsökningar framöver?

Av det vi ser nu har vi nästa år ett behov av att göra en till prisökning motsvarande denna nivå, därefter spår vi en oförändrad nivå. Med dessa prisökningar har vi pengar för att finansiera ett långsiktigt framtidssäkert och bra elnät.

Kan man inte senarelägga investeringar och ta det allt eftersom det går sönder?

Det går att skjuta upp investeringar en tid. Precis som det går att låta bli att serva bilen, men med tiden blir det farligt. Att bygga det elnät vi har idag har tagit 100 år. Komponenterna i det håller 30 till 70 år, kanske längre. Med den investeringstakt vi har haft tar det mer än 100 år att förnya elnätet. Myndigheten som styr oss vill att vi kommer ned mot 50 år. Den bemanning som ska klara av detta är begränsad. Vi kan inte göra ett nytt elnät på en gång. Vi behöver kontinuerligt förnya i ett långsiktigt hållbart tempo. Det ska vi göra genom att använda den personal vi har och fördela investeringar över tid så att elnätet hela tiden har en kvalitet som gör att du som kund kan känna dig trygg med leveranser från oss. Om vi väntar till komponenterna går sönder kommer det få följder för samhället som är beroende av elleveranser med hög leveranssäkerhet.

Vad är status på vårt elnät idag?

Vi har idag ett elnät och personal som klarar av att leverera el till våra kunder med en god leveranssäkerhet och få avbrottsminuter En uppfattning som vi genom kundenkäter även fått kunskap om att våra kunder delar. De komponenter som ingår i nätet fungerar, men en del behöver förnyas för att upprätthålla en långsiktig hög leveranssäkerhet. Elnätet är till viss del vädersäkrat, men vi ser ett fortsatt behov att stärka detta för att ta höjd för ett tuffare klimat.

FAQ om Taxehöjning 2019

Vad innebär vädersäkring och hur mycket av Sala-Heby Energi Elnäts nät är vädersäkrat?

Vädersäkring innebär att luftledning utan skydd så kallad friledning eller blank lina ersätts med luftledning med skydd, så kallad belagd lina, eller markkabel. Detta för att minska risken för att en ledning ska blir strömlös vid ex. ett trädpåslag. Vid starten av 2018 var 88 % av våra ledningar vädersäkrade vilket är en siffra vi kommer öka under kommande år.

Varför gräver vi inte ned allt elnät?

Att planera elnätet är en avvägning mellan flera komponenter. Tillverkningslängden på kablarna är begränsad på grund av bl.a. tillverknings- och transporttekniska skäl. Kabeldelarna skarvas med 1-2 kilometers mellanrum och kabeländarna förses med speciella kabelavslutningar. Det här är punkter som med åren kan utsättas för påfrestningar. De mest typiska kabelfelen är mekaniska skador eller söndrad isolering till följd av yttre omständigheter.

Typiska orsaker till avbrott är trädpåslag på ledning, fel på isolatorer och blixtnedslag. Fel på en luftledning varar från bråkdelen av en sekund till några timmar. Med tanke på tillgängligheten är en luftledning avsevärt bättre än en jordkabel. Avbrotten är färre i nedgrävda kablar, men när fel uppstår kan avbrottstiden uppgå till dagar eller veckor istället för minuter eller timmar som det i regel tar att laga luftburna ledningar. Lagen som vi måste rätta oss efter innebär i korthet att ett funktionskrav införs som säger att elavbrott för kunden inte får överstiga 24 timmar. Kablarnas långa reparationstid minskar driftsäkerheten, vilket kan innebära att flera reservkablar behöver installeras. I värsta fall innebär användning av jordkablar att det uppstår förstärkningsbehov också på annat håll i nätet.

Vi har en hel del kablage i mark idag och vi har även avbrott i markkabel, även om det sker sällan. Den senaste större kabeln som gick sönder var 2016 i Sala tätort. Det gjorde att stora delar av tätorten blev strömlöst. Det enskilda avbrottet var den största anledningen till att vi samma år inte klarade av att uppfylla vår målsättning om max 50 avbrottsminuter mot våra kunder.

Jämfört med en luftledning har en kabel stor kapacitans, som förorsakar en stor kapacitiv laddningsström och reaktiv last i kabeln. Problemet löses med särskilda kompensationsstationer.

En kabel har bättre egenskaper än en luftledning när det gäller kortvarig överbelastning, men i fråga om långvarig överbelastning är situationen den motsatta. Långvarig överbelastning förorsakar t.ex. uttorkning av den omgivande jorden eller snabbare åldring av kabelns isolering.

Med hänsyn till alla dessa parametrar och de specifika förutsättningar vi har i vår region designar vi elnätet för morgondagen på det mest kostnadseffektiva sätt för att upprätthålla leveranssäkerheten till låga kostnader. När vi gör bedömningen är en nedgrävd kabel bra i vissa situationer, men inte i alla.

Kommer ni klara av att göra alla investeringar i tid?

Vårt bekymmer är resurser. Det är många bolag som har behov av att framtidssäkra elnäten. Samtidigt har väder ställt till det bla annat i Roslagen vilket gör att det kommer att bli en dragkamp om resurser. Vi kommer att kunna genomföra våra planer, men det kan ta lite längre tid.

FAQ om Taxehöjning 2019

Vilka konkreta åtgärder kommer ni att investera i?

Nedan listas vilka åtgärder som SHE kan tänkas investera i.

- **Öka reinvesteringstakten i vårt nät.** Detta för att byta ut komponenter som börjar närma sig slutet på sin livslängd. Innebär både att minsken för fel minskar (då äldre komponenter löper en större risk att orsakas av fel) samt en säkrare arbetsmiljö för vår medarbetare (då nyare komponenter är mer säkra än äldre). Konkret ex. i nya kabelskåp finns beröringsskydd vilket gör att man inte kan komma åt skenorna och reducerar därför chansen för strömgenomgång. Dessutom måste alla elmätare bytas till 2025 pga av myndighetskrav vilket också innebär en kostnad.
- **Vädersäkra områden som har större risk att stöta på fel.** Vädersäkring görs främst genom att antingen gräva ner luftburna elledningarna eller att byta ut oisolerade kablar mot sådana som klarar enklare påslag av träd.
- **Bygga ut alternativa matningsvägar så kallad redundans.** Detta innebär att det finns reservvägar att transportera elen ifall någon komponent går sönder i nätet vilket minskar avbrottstiden. Alternativ matningsvägar innebär också att fel inte nödvändighetsvis behöver åtgärdas direkt vilket ökar säkerheten för vår medarbetare. Ex. om det är storm eller annat oväder ute kan en alternativ matningsväg att en annan ledning kan användas tills det att ovädet avtagit och vår medarbetare kan då arbeta i ett mer säkert väder och således minska risken för ex. trädpåslag.
- **Använda nya lösningar ex. automatiska och digitala alternativ för att minska felsökningstiden när något händer.** Mycket felsökning idag görs genom manuellt arbete på plats och det innebär att transport ofta är en del i tiden det tar att åtgärda avbrottet.
- **Förstärka nät för ny teknik såsom solceller, datahallar och elbilsladdning.** Ny teknik är positivt dock är majoriteten av elnätet byggt innan mycket av denna nya teknik var påtänkt. Mycket av elnätet är byggt för så kallad sammanlagring vilket är tanken att alla kunder inte använder allt samtidigt. Då mycket av den nya tekniken kommer användas vid samma tidpunkt ex. alla solceller producerar el samtidigt, kan det innebära att näten behöver byggas om på vissa ställen för att kunna klaras av det vilket i sin tur innebär kostnader för elnätet